

A. Chữa câu hỏi ôn tập:

Câu 1: So sánh những điểm chủ yếu trong nội dung Cương lĩnh chính trị đầu tiên của Đảng (1/1930) với Luận cương chính trị năm (10/1930) để thấy rõ sự đúng đắn của văn kiện trước và sự hạn chế của văn kiện sau.

So sánh những điểm chủ yếu trong nội dung Cương lĩnh chính trị đầu tiên của Đảng (1/1930) với Luận cương chính trị năm (10/1930)

<i>Nội dung</i>	<i>Cương lĩnh chính trị 1/1930</i>	<i>Luận cương chính trị 10/1930</i>
Đường lối	Tư sản dân quyền cách mạng và thổ địa cách mạng để đi tới xã hội chủ nghĩa.	Cách mạng tư sản dân quyền, sau đó tiếp tục phát triển, bỏ qua thời kì tư bản chủ nghĩa, tiến thẳng lên xã hội chủ nghĩa.
Nhiệm vụ	Chống đế quốc, chống phong kiến.	Đánh đổ phong kiến, đánh đổ đế quốc.
Lực lượng	Công nhân, nông dân, tiểu tư sản, trí thức; lợi dụng hoặc trung lập phú nông, trung, tiểu địa chủ và tư sản	Công – nông.
Vị trí của cách mạng	Là một bộ phận của cách mạng thế giới.	Quan hệ mật thiết với cách mạng thế giới.
Phương pháp		Tập hợp tổ chức quần chúng đấu tranh.

Qua bảng so sánh chúng ta thấy, Luận cương chính trị tiếp thu những vấn đề cơ bản của văn kiện thành lập Đảng và bổ sung thêm phương pháp cách mạng

Nhận xét sự đúng đắn của văn kiện trước và sự hạn chế của văn kiện sau:

Tuy nhiên, nếu so sánh với “chính cương văn tắt, sách lược văn tắt” thì “Luận cương chính trị” tháng 10/1930 đã bộc lộ một số hạn chế:

Về nhiệm vụ:

Luận cương chính trị tháng 10/1930 chưa nêu được mâu thuẫn chủ yếu của xã hội Đông Dương, không đưa ngọn cờ giải phóng dân tộc lên hàng đầu, nặng về vấn đề đấu tranh giai cấp, nặng về vấn đề ruộng đất, có nghĩa là Luận cương nặng về nhiệm vụ dân chủ.

Ngược lại Cương lĩnh của Nguyễn Ái Quốc đúng đắn hơn, nặng về vấn đề dân tộc bởi vì Việt Nam là một xã hội thuộc địa nửa phong kiến và luôn tồn tại hai mâu thuẫn cơ bản: mâu thuẫn dân tộc và mâu thuẫn giai cấp. Ở Việt Nam thì thực dân Pháp và bọn phong kiến đã cấu kết chặt chẽ với nhau để cùng cai trị bóc lột nhân dân ta. Vì thế, trong hai nhiệm vụ đó thì nhiệm vụ đánh đuổi Pháp để giành độc lập dân tộc là nhiệm vụ quan trọng nhất, có ý nghĩa nhất và cần phải giải quyết trước..

Về lực lượng,

Luận cương mới chỉ ra giai cấp công nhân và nông dân là động lực chính của cách mạng, Luận cương không hề nói tới, đề cập tới vai trò tham gia cách mạng của các tầng lớp khác do đánh giá không đúng khả năng cách mạng của tầng lớp tiểu tư sản, khả năng chống đế quốc và phong kiến ở mức độ nhất định của giai cấp tư sản dân tộc, khả năng lôi kéo một bộ phận trung, tiểu địa chủ tham gia mặt trận dân tộc thống nhất chống đế quốc và tay sai.

Ngược lại, trong Cương lĩnh thì Nguyễn Ái Quốc đã rất quan tâm đến việc lôi kéo tập hợp các giai cấp khác ngoài giai cấp công nhân và nông dân như: tiểu tư sản, trí thức, trung nông, còn với

phú nông, địa chủ vừa và nhỏ và tư bản An Nam thì phải lợi dụng họ, ít nhất phải làm cho họ trung lập. Do vậy, nếu tập hợp họ lại được trong một mặt trận dưới sự lãnh đạo của Đảng thì có thể tạo nên được một sức mạnh kẻ thù, phân hoá kẻ thù và chia mũi nhọn vào kẻ thù chính

Câu 2: Tại sao nói Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời là bước ngoặt lịch sử vĩ đại của cách mạng Việt Nam?

Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời là quá trình vận động và phát triển lâu dài của cách mạng nước ta, là sản phẩm của sự kết hợp giữa chủ nghĩa Mác-Lênin với phong trào công nhân, phong trào yêu nước. Khi Đảng ra đời lại trở thành một nhân tố quan trọng tác động trở lại phong trào cách mạng, tạo ra bước phát triển nhảy vọt cách mạng, một nhân tố quyết định mọi thắng lợi của cách mạng nước ta.

a. Đảng ra đời đề ra một đường lối cách mạng đúng đắn:

Trước khi Đảng ra đời, cách mạng Việt Nam khủng hoảng về đường lối và giai cấp lãnh đạo, chưa đề ra được đường lối cách mạng đúng đắn, chưa xác nhận được động lực cơ bản của cách mạng, chưa có một tổ chức chặt chẽ để lãnh đạo. Do vậy, phong trào yêu nước dù sôi nổi, nhưng cuối cùng đều thất bại.

Từ khi Đảng ra đời, với cương lĩnh cách mạng đúng đắn đã chấm dứt sự khủng hoảng về đường lối cách mạng giải phóng dân tộc ở nước ta.

b. Với ra đời của Đảng, giai cấp công nhân đã có bộ tham mưu lãnh đạo. Với ý nghĩa đó, giai cấp công nhân đã hoàn thiện quá trình từ tự phát lên tự giác, chính thức bước lên vũ đài chính trị đảm nhận vai trò lãnh đạo cách mạng Việt Nam.

c. Đảng ra đời đã xây dựng được một lực lượng cách mạng mới, hùng hậu cho cách mạng nước ta, mà nòng cốt là liên minh công – nông.

d. Đảng ra đời đã vạch ra phương hướng cách mạng đúng đắn. Đó là phương pháp cách mạng bằng bạo lực của quần chúng theo quan điểm của chủ nghĩa Mác-Lênin, kết hợp xây dựng lực lượng chính trị với lực lượng vũ trang, tiến tới tổng khởi nghĩa giành chính quyền

e. Kể từ khi Đảng ra đời, cách mạng Việt Nam thực sự trở thành bộ phận khăng khít của cách mạng thế giới.

B. Kiến thức trong tâm:

BÀI 19: PHONG TRÀO CÁCH MẠNG TRONG NHỮNG NĂM 1930 - 1935

Câu 1: Cuộc khủng hoảng kinh tế thế giới (1929 - 1933) đã tác động đến kinh tế, xã hội Việt Nam như thế nào?

*** Tình hình kinh tế:**

Cuộc khủng hoảng kinh tế thế giới (1929 – 1933) từ các nước tư bản lan nhanh sang các nước thuộc địa và phụ thuộc của thực dân Pháp, trong đó có Việt Nam.

Từ năm 1930, kinh tế Việt Nam bước vào thời kỳ suy thoái. Khủng hoảng bắt đầu từ nông nghiệp. Lúa gạo bị sụt giá, ruộng đồng bị bỏ hoang. Sản lượng công nghiệp suy giảm, xuất khẩu đình đốn, hàng hóa khan hiếm, giá cả đắt đỏ.

Cuộc khủng hoảng kinh tế ở Việt Nam rất nặng nề so với các nước thuộc địa khác của Pháp, cũng như so với các nước trong khu vực.

*** Tình hình xã hội:**

Hậu quả lớn nhất mà cuộc khủng hoảng kinh tế gây ra đối với xã hội là làm trầm trọng thêm tình trạng đói khổ của các tầng lớp nhân dân lao động.

Mâu thuẫn xã hội ngày càng sâu sắc, trong đó có hai mâu thuẫn cơ bản là mâu thuẫn giữa dân tộc Việt Nam với thực dân Pháp và mâu thuẫn giữa nông dân với địa chủ phong kiến.

Chính vì vậy, trong những năm cuối của thập kỷ 20, phong trào công nhân và phong trào yêu nước phát triển mạnh mẽ, lôi cuốn đông đảo các giai cấp, tầng lớp xã hội tham gia. Đầu năm 1930, cuộc khởi nghĩa Yên Bái do giai cấp tư sản lãnh đạo đã bị thất bại. Chính quyền thực dân đã tiến hành một chiến dịch khủng bố tàn khốc Việt Nam Quốc dân Đảng và những người yêu nước Việt Nam. Điều đó càng làm căng thẳng thêm những mâu thuẫn và tình trạng bất ổn trong xã hội.

Câu 2: Phong trào cách mạng 1930 – 1931.

Phong trào đấu tranh của quần chúng đã dâng lên mạnh mẽ từ năm 1929 trên cả ba miền Bắc – Trung – Nam và đến năm 1930 – 1931 đã phát triển tới đỉnh cao với sự ra đời của Xô viết Nghệ – Tĩnh.

Từ tháng 2 đến tháng 4/1930, nổ ra nhiều cuộc đấu tranh của công nhân và nông dân. Mục tiêu đấu tranh là đòi cải thiện đời sống, bên cạnh đó cũng xuất hiện những khẩu hiệu chính trị như “Đả đảo chủ nghĩa đế quốc! Đả đảo phong kiến!”... Truyền đơn, cờ đỏ búa liềm của Đảng Cộng sản Việt Nam đã xuất hiện trên đường phố Hà Nội và một số địa phương khác.

Phong trào đấu tranh đặc biệt mạnh mẽ từ tháng 5. Trên phạm vi cả nước bùng nổ nhiều cuộc đấu tranh nhân ngày quốc tế lao động 1/5. Lần đầu tiên, công nhân Việt Nam biểu tình kỉ niệm ngày Quốc tế Lao động, đấu tranh đòi quyền lợi cho nhân dân lao động trong cả nước và thể hiện tinh thần đoàn kết với nhân dân thế giới. Từ thành phố đến nông thôn trong cả nước, đã xuất hiện nhiều truyền đơn, cờ Đảng, mít tinh, biểu tình, tuần hành...

Sang tháng 9/1930, phong trào phát triển tới đỉnh cao, nhất là ở hai tỉnh Nghệ An và Hà Tĩnh:

Những cuộc biểu tình của nông dân biểu tình (có vũ trang) với hàng nghìn người tham gia kéo đến các huyện lỵ, tỉnh lỵ đòi giảm sưu, giảm thuế. Các cuộc đấu tranh này được công nhân Vinh – Bến Thủy hưởng ứng. Khẩu hiệu chính trị kết hợp với các khẩu hiệu kinh tế. Các cuộc đấu tranh diễn ra quyết liệt, quần chúng tổ chức tuần hành thị uy, biểu tình có vũ trang. Hệ thống chính quyền thực dân, phong kiến bị tê liệt, tan ra ở nhiều nông xã. Nhiều lí trưởng và chánh tổng bỏ trốn. Trong tình hình đó, nhiều cấp ủy Đảng ở thôn, xã đã lãnh đạo nhân dân đứng lên tự quản lí đời sống chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội, ở địa phương, làm chức năng của các chính quyền, gọi là “Xô viết”. Lần đầu tiên nhân dân ta thực sự nắm chính quyền ở một số huyện thuộc Nghệ An và Hà Tĩnh.

Xô viết Nghệ - Tĩnh là đỉnh cao của phong trào cách mạng 1930 - 1931. Tuy chỉ tồn tại 4-5 tháng, nhưng nó là nguồn cổ vũ mạnh mẽ quần chúng nông dân trong cả nước.

Câu 3: Ý nghĩa lịch sử của phong trào cách mạng 1930 – 1931

Đây là sự kiện trọng đại của lịch sử nước ta:

Lần đầu tiên liên minh công nông được thiết lập để chống đế quốc, phong kiến và đã giáng một đòn mạnh vào đế quốc, phong kiến.

Chứng tỏ sức mạnh của công nhân và nông dân dưới sự lãnh đạo của Đảng cộng sản Việt Nam, có khả năng đánh đổ chính quyền của thực dân, phong kiến, xây dựng xã hội mới.

Đây là một cuộc diễn tập đầu tiên của nhân dân ta dưới sự lãnh đạo của Đảng chuẩn bị cho cách mạng tháng Tám.

C. Câu hỏi ôn tập củng cố:

Câu 1: Tại sao nói phong trào cách mạng 1930 – 1931 mà đỉnh cao là Xô viết Nghệ - Tĩnh là cuộc diễn tập đầu tiên chuẩn bị cho cách mạng tháng Tám 1945?

Câu 2: So với phong trào yêu nước trước năm 1930, phong trào cách mạng 1930 – 1931 có nội dung mới như thế nào?